

IN LẦN THỨ NHẤT

GIÁ 0 \$ 60

BẢN ĐỜN và BÀI CA

8°
INDO-CHINOIS

1003

DIỆU CẢI LƯƠNG DỄ ĐỜN VÀ DỄ CA LÂM

Nº 11904

Sai Gòn le 28 Septembre 1949
Tirage 1000

IMP. DUC LUY PHUONG
153 RUE DES MOINES

Editeur Pham-van-Tung
Cholon
Directeur Chung-van-Luan

SOAN GIẢ
TRẦN-SANH-LAI

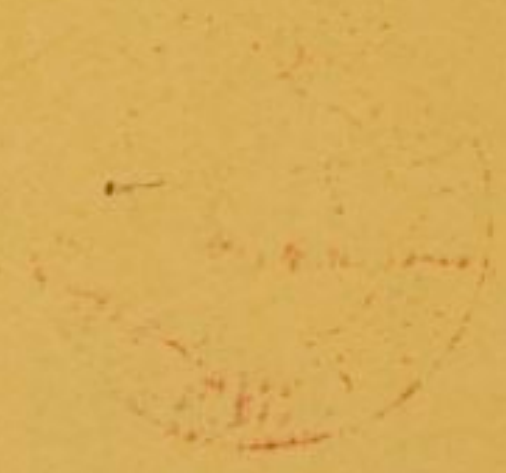
Cuốn gian không có

ký tên

ẤT BẢN
TRẦN-THỊ-TU

8° Indoch
1003

IMPRIMERIE DUC LUY PHUONG - SAIGON

Lời tựa

Hiện thời phong trào cải lương rất bùng bột mà lại cái nghề đờn mỗi ngày mỗi thêm cái cách khác nhau rất xa. Cái lòng của người ham mộ về nghề đờn theo điệu cải-lương rất sôi nổi lạ thường, mà tôi đây thường hay nghiên cứu mới biết với một cách rõ ràng vậy. Về mặt văn chương thì chẳng dám nói đến, chớ về nghề hát thì tôi cũng có thạo đặng chút ít, kỳ thật bởi tài sơ tri siển nên không dám gọi rằng đặc-biệt về nghề hát. Cảnh vật còn đổi dời thay huồn hồ là về cách đờn không đổi thay sao đặng. Máy gánh hát cải-lương lớn bây giờ lại ca cái giọng hát mà chữ đờn không giống như xưa; diện lễ đó cũng có thể biết đặng nhiều. Tôi cứ bản đờn thiết theo điệu hát kiêm thời mà soạn ra đây dâng cho quý vị coi theo để học và đề ca, những mấy bài ca tôi lược chép theo một bên. Chữ đờn không trắc, giọng ca cũng không khó.

Ai muốn học đờn vài mươi bản để chơi trong lúc buồn, thì dễ học lắm. Nếu sau có sơ sót điều chi xin quý vị lượng xét giùm. Tôi cứ sự thật mà soạn ra theo điệu đờn hiện thời; không gạch cây cục cây ngan như mấy cuốn bản đờn kia sợ làm đều trở ngại và nhọc lòng dò xét lại. Mấy lời thành thật xin quý quan niệm tình đến rất cảm ơn muôn vàng.

L.

I

Dạ-cô-hoài-lang

Hò là xang xê cồng,
Liều cồng liều công xê xang,
Hò là xê cồng xê xang là hò,
Phản xang xê là hò,
Tồn liều xáng ư liều xê,—
Liêu xáng xê xang liều ư liều
Hò là xang xê cồng,
Xê liều xừ cồng xê xừ xang,
Hò là xê cồng xê xang xừ,
Xê liều xừ cồng xê xừ xang,
Xừ — xang xừ cồng xê xang là hò,
Phản xang xê là hò,
Xê xang tồn xang cồng xê,
Xê liều xừ cồng xê xừ xang,
Hò là xê cồng xê xang xê,
Liêu xáng xê cộng liều ư liều,
Là xừ cồng xê xang là hò,
Xê liều xừ cồng xê xừ xang,
Hò là xê cồng xê xang xê,
Liều xáng xê xang liều ư liều.

II

Lu'ư-thủy hành vân

Xừ cồng xê xang hò,
Là xừ cồng xê xang hò,
Xê liều xừ cồng hò xừ xang
Xê xang tồn xang xê cồng,

Liêu ú liêu cống xê,
Cống xê xang hò là xừ.
Xê xang tồn xang xê cống,
Xê xang xê liễu xừ xang xê,
Hò là hò cống xê xang hò,
Hò là hò xang xự,
Cống xê xang hò là hò xừ xang,
Là xự cống xê xang hò,
Liêu xáng xê liêu cộng xê cộng liêu ú liêu,
Xê xang tồn xang xê cống,
Liều cống liễu cống xê xang,
Liêu cống liễu cống xê xang,
Xê cộng liêu tồn liêu ú liêu,
Hò là hò cống xê xừ xang,
Xê xang tồn xang xê cống,
Cống xê — xang xự xê xang.

III

Xuân-nũ'

Tồn liêu liễu liêu oan xê,
Tồn xáng xê liêu oan xê tồn xáng liêu,
Tồn liêu ú liêu cộng xê xang,
Tồn liêu liễu liêu oan xê,
Tồn xáng xê liêu oan xê tồn xáng liêu,
Tồn xê xang xê xê xê xang,
Xáng xê — liêu tồn xê xang,
Hò là xê liễu cống xê xang xự,
Liêu xáng xê xang liêu tồn xê xang,
Hò là xê liêu cống xê xang xê,
Xáng xê liêu tồn xê xang,

Hò là xê liễu xê xang xự,
Liệu xáng xê xang liễu tồn xể xang,
Hò là xê liễu công xể xang xê,
Tồn xáng xể liễu oan xê tồn xáng liễu.

IV

Lu'u-thủy-tru'òng

Tồn liễu ú liễu xê cộng liễu,
Hò xê công xê xang là hò,
Liệu xự xang xê tồn liễu công xê xang, —
Xê xang, xê — xang là hò,
Tồn tàn tịch là hò —
Phản xang hò là hò xự xang,
Tồn xang, xang xừ xang xê,
Công liễu — xê xang xự,
Là hò xê xang xự —
Phản xang hò là hò xừ xang,
Tồn xang, xang xừ xang xê,
Công liễu — xê xang xự,
Là hò xê xang xự —
Xê xáng u liễu cộng công cộng,
Tồn liễu xáng xáng u liễu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Xê xang xê liễu xừ xừ xừ,
Là xừ xang — xừ xang xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cộng xê cộng tồn xáng liễu,
— Liễu u xáng xáng u liễu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Liệu cộng tồn liễu u,

- Tồn u u u liêu u,
Tồn tàn tịch tồn u,
Xế xáng tồn xáng liêu,
- Liêu u xáng xáng u liêu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Là xừ xang cống liễu xê,
Tồn xê xê cống liễu xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cộng xê cộng tồn xáng liêu,
- Liêu u xáng xáng u liêu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Là xừ xang cống liễu xê,
Tồn xê xê cộng tồn liêu,
Tồn tàn tịch tồn liêu,
U xáng u liêu cộng liễu xê,
Tồn u xáng xáng u liêu cộng.
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Xáng liễu cống xê xang,
Xê xang xê -- xang la hò,
Tồn tàn tịch là hò, --
Phản xang hò là hò xự xang,
Tồn xang, xang xừ xang xê,
Cống liễu — xê xang xự,
Hò xê xang xự —
Là xự xang cống liễu xê,
Hò xê xáng liễu cống,
Liễu cống xê xang,
Tồn tàn tịch tồn xự,
Liêu xáng xê liêu cộng ư liêu.

Phụ-lục

- Tồn u u u liêu cộng,
Liêu u u liêu cộng,
Ú liêu cộng tồn liêu u,
Tồn u u u liêu u,
Tồn tàn tịch tồn u,
Xáng xể tồn xáng liêu,
— Liêu cộng công cộng liêu xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cộng xể cộng tồn liêu.
Liêu cộng công cộng liêu u,
Tồn tàn tịch tồn u,
Xáng xể tồn xáng liêu,
— Liêu xê xể cộng tồn liêu,
Tồn tàn tịch tồn liêu,
U xáng u liêu cộng liêu xê,
Xê xang xê xang xê liêu xừ,
Xang liêu xừ xang xê,
Xàng liêu cống xê xang,
Xê xang xê xang xê liêu xừ,
Xang liêu xừ xang cống,
Là xự xang cống liêu xê.
Hò xê xàng liêu cống,
Liêu cống xê xang,
Tồn tàn tịch tồn xang,
Xê xang xự xang xê
— Xừ cống xừ công tồn liêu,
Tồn tàn tịch tồn liêu,

- Liêu xáng u liêu cộng liêu xê,
Xê xang xê xang xê liêu xừ,
Xang liêu xừ xang xê,
Xàng liêu cống xê xang,
Xê xang xê xang xê liêu xừ,
Xang liêu xừ xang cống,
Là xự xang cống liêu xê,
Hò xê xàng liêu cống,
Liêu cống xê xang,
Tồn tàn tịch tồn xang,
Xê xang xự xang xê.
- Xang liêu tồn liêu xừ xang,
Tồn tàn tịch tồn xự,
Xang xự tồn xang xê,
Tồn xê xê xê xang cê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Xê xê xê xang,
Xang liêu tồn liêu xừ xang,
Tồn tàn tịch tồn xang,
Xê xáng u xáng liêu,
- Liêu cộng cống công liêu xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cộng xê cộng tồn liêu,
Liêu cộng cộng liêu u,
Tồn tàn tịch tồn u,
Xáng xê tồn xáng liêu.

VI

Tây-thi

- Tồn liêu ú liêu xê cộng liêu,
Tồn xáng xáng liêu,
Xáng xáng u — liêu cộng,
Xừ cộng xừ cộng liêu u,
Ú liêu tồn cộng liêu xê,
Xang liêu xừ xang xê,
Liêu cộng tồn xáng liêu,
Tồn liêu xáng u liêu cộng,
Liêu cộng xê xang,
Tồn cống liêu xê xang liêu xừ,
Xang liêu xừ xang xê,
Liêu cống xê xang,
Tồn liêu xáng u liêu cộng,
Liêu cộng xê xang,
Tồn xê xang hò là xừ xang xê xang,
— Liêu u u u liêu — u,
Tồn xáng xáng liêu.
Xáng xáng u liêu cộng cộng cộng,
Xê xang xê xang xê liêu cống.
Tồn liêu xáng u liêu cộng,
Liêu xê cộng liêu,
Là xừ xang cống,
Liêu u xáng tồn liêu.
Tồn xáng xáng liêu,
Xáng xáng u liêu cộng,
Xừ cộng xừ cộng liêu u,
Ú liêu tồn cộng liêu xê,

Xang liễu xừ xang xê,
Liêu cộng tồn xáng liễu,
Tồn liễu xáng u liễu cộng,
Liêu cộng xê xang.
Tồn cống liễu xê xang liễu xừ,
Xang liễu xừ xang xê-
Xang liễu cống xê xang,
Tồn liễu xáng u liễu cộng,
Liêu cộng xê xang
Tồn xê xang hò là xừ xang xê xang,
— Cống xê xang liễu xừ xang xê,
Tồn cống xê xang xê xang xê liễu cống,
Tồn liễu xáng u liễu cộng,
Liêu cộng xê xang.
Tồn liễu xáng xê liễu cộng xáng liễu.

VII

Cỗ-bản

Tồn xê cống xê xang liễu xừ,
Xang liễu cống xê xang,
Tồn tàn tịch là hò,
Là hò là xừ xang,
Tồn xang xê xang xừ xang là hò,
Là hò là xừ xang,
Tồn xang, tồn xê cống xê xang liễu xừ,
Xang liễu cống xê xang,
Tồn tàn tịch là hò
Là hò là xừ xang,
Tồn xê cống xê xang liễu xừ,
Xang liễu cống xê xang,

Xang xê xang xê cộng tan liêu,
Tồn liêu xang u liêu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Tồn liêu xang u liên xê,
Liêu xê liêu cộng,
Liểu cống xê xang,
Tồn xang liêu xự,
Xang xự xang xê,
Tồn cống xê xang cống xang xê,
Liêu cộng tồn liêu xang liêu,
Xang liêu xự xang,
Tồn xê cống xê xang xự,
Xang xê xê xang
Xê xang xự liêu,
Ú liêu cộng liêu,
Xang liêu xự xang,
Tồn xê cống xê xang xự,
Xang xê xê xang,
Xê xang xự liêu,
Tồn u liêu cộng,
Liêu ú cống xê,
Cống xang cống xê,
Liêu cống tồn liêu,
Liêu xê liêu cộng,
Liêu cống xê xang,
Tồn xang liêu xự xang là hò,
Là hò xự xang,
Là xự xang xê cống xang xê,
Liêu cộng tồn liêu,
Liêu xê liêu cộng,

Liêu cộng xê xang,
Tồn xang liễu xự xê xang xang,
Liêu cộng tồn liễu xáng tồn liễu,
Tồn liễu cộng liễu,
Tồn liễu liễu xê,
Liêu xê liễu cộng,
Liêu cộng xê xang,
Tồn xang liễu xự xang là hò,
Là hò xự xang,
Là xự xang xê cống xang xê,
Liêu cộng tồn liễu,
Liêu xê liễu cộng
Liêu cộng xê xang.

VIII

Xuân tinh

Liểu cống liễu cống liễu xự,
Xang liễu xự xang xê,
Xàng liễu cống xê xang,
Tồn xang liễu xự xang xự xang hò,
Tồn tàn tịch tồn hò.
Phản xang hò là xự tồn xang,
Tồn xang liễu xự xang xự xang hò,
Tồn tàn tịch là hò,
Phản xang hò là xự tồn xang,
Liểu cống cống liễu xự,
Xang liễu xự xang xê,
Xàng liễu cống xê xang.
Tồn xang liễu xự xang xự xang hò,
Tồn tàn tịch là hò,

Phản xang hò là xự tồn xang,
Tồn xang liễu xự xự xự hò xự,
Hò cốg xê xang tồn xang,
Xang xê xang xê lieu cộng ú lieu,
Liêu ư xáng xê lieu cộng xáng lieu.
Tồn lieu xáng ư lieu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Xê xang xê lieu cộng,
Liêu cộng tồn lieu ư,
Xáng ư lieu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Xang liễu xự xang cốg liễu xê,
Tồn xê xê cộng liễu xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cốg liễu xê xang liễu xự xự xự,
Là xự xang xự xang xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cốg xê xang cốg xê,
Tồn xê xê cộng tồn lieu,
Tồn tàn tịch tồn lieu,
Xáng xê tồn xáng lieu,
Hò là hò xự xang,
Xang xê liễu xự,
Xang liễu cốg xê xang,
Tồn xang liễu xự xang xự xang xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cốg liễu xê xang liễu xự xự xự
Là xê lieu cộng ú lieu,
Liêu ư xáng xê lieu cộng xáng lieu.
Tồn lieu xáng ư lieu xáng,

Xàng liêu xàng xàng,
Liêu xàng liêu cộng,
Liêu cộng liêu u,
Xàng u liêu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Xàng liễu cống xê xang,
Tồn xang liễu xự xự xự hò xự,
Hò cống xê xang tồn xang,
Xang hò hò cống,
Liều cống xê xang,
Xang hò liễu cống,
Liều cống xê xang.
Tồn xang liễu xự xang xự xang xê,
Tồn tàn tịch tồn xê,
Cộng xê cộng tồn liêu,
Tồn liêu xàng u liêu xàng,
Xàng liêu xàng xàng,
Liêu xàng liêu cộng,
Liêu cộng liêu u,
Xàng u liêu cộng,
Tồn tàn tịch tồn cộng,
Xàng liễu cống xê xang,
Tồn xang liễu xự xự xự hò xự,
Hò cống xê xang tồn xang,
Xang xê xang xê liêu cộng tồn liêu,
Liêu u xàng xê liêu cộng xàng liêu./

IX

Lu' u-thủy-đoản

Hò là hò xự xang,
Xê xang hò là hò xự xang,
Xê xang xự hò xự tồn xang,
Xê xang xự xang xự xang cống,
Xự xang công xê xang cống xê,
Xự xang xê cống xê xang hò.
Tồn liêu xáng tồn liêu u,
Tồn xáng tồn xáng u liêu,
Ứ liêu cộng ứ liêu cộng xê,
Tồn xê cộng tồn ứ liêu,
Ứ liêu cộng ứ liêu cộng xê,
Xê cộng liêu ứ liêu cộng xê,
Ứ liêu cộng liêu cộng xê xang,
Xê liêu hò là hò xự xang,
Xự xang cống xê xang cống xê,
Xự xang xê cống xê xang hò,

X

Bình bán văn

Liêu tông liêu xáng u,
Ứ liêu cộng liêu u tồn liêu,
Tồn liêu u xáng u liêu cộng,
Liêu xê cộng liêu tồn liêu u liêu,
Ứ liêu tồn liêu ứ liêu,
Xáng xáng u liêu xê liêu cộng,
Tồn cống xê xang xê cống,
Liêu liêu cộng tồn cộng liêu u,

Liêu u xáng u liêu công,
Công liêu u xáng u liêu u,
Ú liêu tồn liêu u liêu,
Xừ xang công xê xang công xê,
Tồn liêu ú liêu cộng xê,
Công xang xê công xê xang xừ,
Xang liêu xừ xang hò liêu công,
Liêu xê cộng liêu tồn liêu ú liêu,
Xừ xang xang xừ xang,
Xê xang hò là hò xự xang,
Xừ xang công xê xang công xê,
Liêu công liêu công xê xang,
Công xang xê công xê xang xự,
Xang hò xự xang tồn công xê xang.

XI

Kim-tiên-huế

U xáng liêu xê cộng liêu,
U xáng u liêu cộng liêu xê,
Công liêu công liêu xừ xang xê,
Công xang công xê,
Liêu xáng xê,
Liêu liêu cộng,
Liêu liêu xê,
Công liêu công liêu xừ xang xê,
Công xang công xê,
Tồn xê công xê xang xự,
Xang hò xừ xang,
Tồn công xê xang,

Xê xang xê cồng liêu xê,
Xê xang xê cồng liêu xê,
Cồng xê xang xự,
Xang hò là xự,
Là xự xang xê,
Cồng xê xang xự,
Xang hò liêu xự.

XII

Lu'u-thủy tẩu-mã

Hò xự xang,
Xê xang hò xự xang,
Xang xự tồn xang,
Xự x ng cồng xê xang cồng xê,
Xề cộng liêu cồng liêu u,
Ủ liêu ủ liêu cộng xề,
Xề cộng liêu ủ liêu cộng xề,
Liêu cồng xê liêu cồng xê xang,
Hò xự xang,
Là xự xang xê,
Cồng xê xang hò.

XIII

Long-nô-hội

Hò xự hò,
Xang xự xang,
Xê cồng xê,
Liêu cộng liêu,
Là hò xự xang,

Hò xang xự
Xang xự hò xê,
Cổng hò xê.
Xang xự hò xê,
Liều cổng xê,
Liều cổng xê xang,
Hò xự xang,
Xự xang xê,
Cổng xê xang hò,

XV

Tam-pháp-nhập-môn

Xê xang xê xang hò xự,
Hò xự xang xự hò xự,
Hò xự xang xự cổng xê,
Xê xang cổng xang xê cổng,
Liều cổng liều cổng xê xang,
Xàng xàng xàng
Liêu liều liều,
Xàng xàng xàng,
Liêu liều liều,
Cổng liều xê xàng xê cổng xàng.

XVI

Mẫu-tâm-tử

Liêu xàng u liều cộng u liều,
Ứ liều cộng liều cộng xê xàng,
Liêu xàng u liều cộng xự cộng,
Xang cổng xê xang xự xang,
Xê cổng xê xang xự xang,

Cống liễu xê xang xừ xang xê
Cống hò xê xang xừ xang xê,
Ú liễu cống liễu cống xê xang,
Xừ liễu xừ liễu u liễu.

XVII

Xang xừ liễu cống xê,
Xang xừ liễu cống xê,
Xê cống xự xang xê,
Xự xự xự hò.
Xang xang xang hò xự
Xang hò xang xự,
Xự xự xự xang xê,
Xừ xự xự hò,
Xừ xang xừ hò cống xê cống
Xừ xang xừ hò cống xê cống,
Cống xê cộng liễu liễu,
Xê liễu cống xang
Cống xê cống xang.

XVIII

Manh-lê-quân

Liêu ú liễu cộng liễu xê liễu cộng,
Liêu ú liễu cộng liễu xê liễu cộng,
Liêu xê liễu cống liễu xang xê xang.
Xừ xừ xừ xang xê liễu hò xự hò,
Hò xang xự xang xê là xê cộng liễu.
Xê là xê cộng liễu cống xê xang cống xê,
Xê là xê cộng liễu cống xê xang cống xê,
Cống xê xang xự xang xự hò xê,
Xang cống xê,

Cống xê xang xự xang xự hò xê,
Xang cống xê.
Xề là xề lieu cộng.
Lieu xề là xề lieu cộng.

XIX

TỪ-BÁ-TƯỞNG

Xế xế xáng u lieu cộng lieu u,
Xế xế xáng u xáng u lieu cộng,
Xề u xáng u lieu cộng,
Cống xê cống xang cống xê,
Xáng lieu, cống xê cống xáng,
Xê xáng xê xáng lieu,
Ủ lieu cộng ủ lieu,
Ủ lieu cộng xề.

XX

KHÔNG-MINH TỌA-LẦU.

Xáng ư lieu lieu,
Xề cộng lieu lieu,
Xáng u lieu lieu,
Xề cộng lieu lieu,
Cồng lieu cồng lieu ủ cồng lieu,
Cồng lieu cồng lieu ủ cồng lieu,
Lieu xáng xê cống,
Cống xê xáng xáng,
Lieu xáng xê cống,
Cống xê xáng xáng,
Xừ xang xừ xang xế xừ xang,
Xừ xang xừ xang xế xừ xang,
Cộng lieu cộng lieu ủ lieu cồng,
Cồng lieu u xáng u lieu u,

Ú liêu ú xang,
Xừ xang xê tồn cống liễu xê.

XXI

Ngũ-diêm

Xang cống xang ú cống liêu,
Ú liêu cộng ú liêu cộng xê,
Xê cống liêu,
Liêu cống xê xang,
Xê xang xự xê xang xự hò,

XXII

Bài ta

Xự hò là xự xang hò,
Xự hò là xự xế xang,
Xế xang xự xế xang xự hò,
Tồn cống xê xang xê cống,
Tồn cống liễu cống xang xê,
Tồn cống liễu cống xang xê,
Xế xang xự xế xang xự hò.

XXIII

Khóc-hoàng-thiên

Cống xê xang tồn xang xê cống,
Xê xang xê cống,
Liêu cộng tồn liêu,
Ú liêu ú cống,
Liêu công liêu công xê xang,
Xự hò xự xang,
Liêu công liễu công xê xang,

Xừ cồng xừ cồng xê xang,
Cồng xê xang xừ,
Xang cồng liêu u,
Cồng xê cồng xê xang xừ,
Xang cồng liêu u.

XXVIII

KIM-TIỀN-BẢN

Tồn u xang u liêu cộng,
Liêu xê tồn liêu tồn u xang liêu.
Tồn u xê xang u liêu cộng,
Liêu xê tồn liêu tồn u xang liêu,
Liệu cồng liễu xê, cồng xê xang cồng xê,
Xê cồng xê xang, cồng xang cồng xê,
— Tồn u xê xang u liêu cộng
Liêu xê cộng liêu tồn u xang liêu,
Liệu cồng liễu xê, cồng xê xang cồng xê,
Xê cồng xê xang, cồng xang cồng xê,
Hò xê cồng xê liễu cồng xê xang,
Tồn xê cồng xê cồng xê xang xừ,
Xang liễu xừ xang xê hò xê.
Hò là xê xang liễu xừ,
Xang hò liễu xừ,
Tồn u xê xang liêu cộng,
Liêu xê cộng liêu tồn u xang liêu.

XXIV

NGỰ GIÁ

Tồn liêu ú liêu xê cộng liêu,
Tồn xê xang liêu tồn tàn liêu,

Tồn liêu xàng u liêu cộng,
Là hò xê xàng liểu cộng,
Cống xê xang xê liểu xự,
Cống xê xang xự hò xự cống xê xang xang
Xê xang cống xê liểu xự xế xang,
Là hò xê xang hò xự xang xang,
Xang cống hò xự xê xang
Là hò xê xang hò xự xang xang,
Xê xàng liểu cống xạng xê,
Xê xàng liểu cống xạng xê
Tồn xê cống xê xang cống liểu xê xang xự
Xang liểu xự xang hò liểu cộng,
Liêu xê cộng liêu tồn u xàng liêu,

XXV

ĐƯỜNG-THẾ-TÔN

Xự cống xê xang hò,
Xự cống xê xang hò,
Liêu cộng xê xang liêu,
Liêu xàng xàng liêu,
Liểu cống xê xang,
— Xang hò là xự,
Là hò xự,
Là hò xang,
Xang xự xế xang,
— Tồn xê xang hò,
Hò xang xự,
Là hò xự,
Là hò xang,
Tồn xê xang hò,

Là hò xự,
Xàng liêu công,
Cộng xàng liêu,
Cộng xàng liêu,
Xang xê công,
— Tồn xê xang hò,
Tồn xê xang hò,
Xàng cộng liêu,
Xàng cộng liêu,
Xê xang liêu công,
Hò xê xang hò liêu xự,
Công xê xang xự xê xang.

XXVI

Tu'ong-tu'

Xê xang xê xê,
Xang là hò, là hò,
Ú liêu công,
Liêu cộng liêu,
Liêu công xê tồn xang,
Liêu công xê xang,
Là hò xang,
— Xàng liêu xàng xàng xê liêu,
— Xàng liêu xàng xàng xê liêu,
Xàng u xàng xàng,
Liêu cộng liêu xê cộng liêu,
Xàng u xàng liêu,
Liêu cộng liêu xê công liêu,
Xàng u xàng xàng,
Xang liêu công xê xang,

Là công xê xang,
Xê xang xê xang hò,
Xê xang xê xê,
Xang là hò,
Ú liêu cộng,
Liêu cộng liêu,
Liếu công xê tồn xang,
Liếu công xê xang,
Là hò xang,
Liêu xê xang liêu,
Tồn tàn tịch tồn liêu,
Liêu xang xê,
Xê tồn liêu,
— Xang liêu cộng liêu xang,
— Xang liêu cộng liêu xang,
Xê xê xê,
Xang cộng liêu,
Xang xê liêu xê,
Xê cộng liêu,
Xang u xang liêu,
Xang liếu công xê xang,
Tồn công xê xang,
Xê xê là hò.
Ú liêu cộng,
Liêu cộng xê cộng liêu.
Ú liêu cộng,
Liêu cộng xê cộng liêu,
Tồn tàn tịch là hò,
Liêu xê cộng liêu,

Xàng xàng,
Xàng liễu công xê xang,

XXVII

VĂN-THIÊN-TƯỜNG (lớp thứ nhì)

- Hò xê xang, xang xê xê xê xang.
Xang xê xê xê xang xư,
Hò xê liễu công xê xang,
Xang xê xê xang là hò,
— Xàng xê — liễu xê xang,
Xang xê xê xang,
Liêu xàng liễu xang xê xàng xàng,
Xê xang xê xê xang,
Xàng xê xang xê xê xang.
— Liêu oan liễu xê liễu oan,
Liêu xê liễu oan,
Liêu xê xàng liễu xàng xê xàng xàng,
Hò xê công xê xê xang,
Xang xê liễu — xê xang hò,
— Liêu xê liễu oan,
Liêu xê xàng liễu xàng xê xàng xàng,
Hò xê công xê xê xang,
Xê xê liễu — xê xang hò,
Xang xê xê xang hò,
Liêu xàng xê cộng liễu ú liễu.
Xê xê xê xang,
Xê xê xê xang xê tồn xang xê xang.
— Hò xê liễu — xê xang là hò,

Cống xang xang xê xê xang,
Xê xê xang xê tồn xang xê xang.

XX

VĂN-THIÊN-TƯỜNG (lớp thứ ba)

- Liâu oan liêu xê liêu xàng,
Xáng xê liâu oan,
Liêu liêu xê liêu xàng,
Xáng xê liâu oan,
Liêu liêu xê liâu oan,
Liêu xê liâu oan,
Liêu liêu xê liâu oan,
Liêu xê liâu oan,
Liêu xê xáng liêu xáng xê xáng xàng,
Xê xang xê,
Xê xê liêu — xê xang là hò,
Liêu xê liêu oan,
Liêu xê xáng liêu xáng xê xáng xàng,
Xê xang xê xê xang,
Xê xê liêu — xê xang là hò,
Xang xê xang là hò.
Liêu xáng xê cộng liêu ú liêu.
- Xê xê xê xang,
Xê xê xang xê tồn xang xê xang
- Hò xê liêu — xê xang là hò,
Cống xang xang xê xê xang,
Xê xê xang xê tồn xang xê xang.

XXIX

Bài ha

Tồn liêu ử liêu cộng liêu u,
Tồn xáng xể xáng liêu,
Xáng xể ử liêu xể cộng liêu,
Xáng xáng ử liêu u,
Xể xáng cộng liêu u,
Là xừ xang cống liễu xê,
Cống xê xang xự
Xang hò liễu xự,
Xê xang hò là hò xự xang
Xể cống xự xể xang
Cống xê xang xự xể xang,
Xể xáng ử liêu xể cộng liêu,
Ử liêu cộng liêu cộng,
Liêu liêu xể liêu cống,
Tồn ử xáng ử liêu xê,
Liêu xể cộng cộng tồn liêu,
Ử liêu cộng ử liêu,
Xáng xể cộng liêu u,
Là xừ xang cống liễu xê,
Cống xê xang cống,
Liều cống xê xang,
Xê xang hò là hò xự xang,
Cống hò xê xang liễu xự,
Tồn xáng xáng ử liêu,
Xể xáng ử liêu xể cộng liêu,
Ử liêu ử xáng,
Xê xang xự xang xê liêu cống,

Tồn u xáng u liêu cộng,
Liêu xê xang hò là xự,
Xang liểu xự xang xê liêu cộng,
Tồn u sảng u liêu xê,
Tồn u xáng u liêu cộng,
Liểu xê xang hò là xự,
Xang liểu xừ xang xê hò xê,
Xừ xang cống liểu xê,
Tồn cống liểu cống xê xang,
Cống hò xê cống xê xang xê,
Xang liểu xừ xang xê liểu cộng,
Xang liểu cống liểu xê,
Tồn cống liểu cống xê xang,
Cộng xê cộng tồn liêu,
Ứ liêu cộng u liêu,
Xáng xể cộng liêu u,
Là xừ xang cống liểu xê,
Cống xê xang xự,
Xang hò liểu xự,
Xê xang hò là hò xự xang,
Xể cống xự xể xang,
Cống xê xang xự xể xang,
Xể xáng u liêu xê cộng liêu,
Ứ liêu ứ xáng,
Xê xang xự xể xang.
Hò xê cống xê xang xự,
Xê xang hò là hò xự xang,
Xang liểu xự xang xê liểu cống,
Tồn u xáng u liêu xê,

Tồn u xáng u liêu cộng,
Liểu xê xang hò là xự,
Xang liểu xừ xang xê hò xê,
Xự xang cống liểu xê,
Tồn cống liểu cống xê xang,
Cộng xê cộng tồn liêu,
Ú liêu cộng ú liêu,
Xáng xế công liêu u,
Tồn xáng xáng liêu,
Xế xáng u liêu xê cộng liêu,
Ú liêu cộng liêu cộng,
Ú liêu cộng liêu xê,
Tồn cống liêu cống xê xang,
Cống hò xê cống xê xang xự,
Hò là hò xự xang,
Cống hò xê cống xê xang xự
Tồn xáng xáng liêu,
Xế xáng u liêu xê cộng liêu,
Ú liêu cộng liêu u,
Xáng xế công liêu u,
Tồn tàng tịch tồn u,
Xáng xế tồn xáng liêu.

TRẦN-SANH-LAI (soạn)
CHOLON

I

ĐẠ CỖ-HOÀI-LANG

Lòng này ai soi thấu,
Tức tối bối rối khôn cùng,
Hờn thay Chúa Công nỡ đành,
Không suy xét cho nỗi mình,
Ra nói ra hồ-then,
Để lòng càng thêm ức tình nào yên,
Vừa đang cơn hứng cảnh,
Mê-mẩn nhìn ao cá hồ sen,
Nhiên bỗng nhiên sanh sự,
Lữ-ôn-hầu nhảy đến làm ngang,
Làm ngang người vát tôi chạy càng,
Đã không thể vầy vùng,
Đành ép lòng bầm gan,
Tuy chuyện trò ruột rồi đòi cơn,
Mong mỗi chúa công đến tầm,
Lữ-ôn-hầu họa may mới kiên,
Xét kỹ đau lòng.
Đã có bụng ngồi trông,
Câu tiếc liệt thỉ chung giữ tròn,
Chẳng tưởng tình lại thêm nói oan.

II

LƯU-THỦY HÀNH-VÂN

Nhờ lộc cao-Hoàng,
Đặng trở bông vàng,
Rở mặt cung mây,
Mưa xuân đức thánh,

Hải yển giang-san,
Thái bình vương nghiệp,
Sanh linh hưởng phước,
Chúa xủ xiêm mới nhuần đức cao,
Nên vững bền xả tắc Cao-Hoàng,
Tôn-Quyền thanh trị,
Cơ đồ vĩnh miên,
Con cháu phụng rờng,
Thái bình thiên hạ thêm chấn oai vạn lý
thinh thinh,

Gái toàn văn-vỏ,
Trai lại Đế-Hoàng,
Khoái lạc ngôi vàng,
Thế bình xương vĩnh viễn thiên thu,
Gió mưa hòa lạc nghiệp lè dân,
Cửa nhà hờn hở,
Quân minh thân vẹn thảo ngay.

III

XUÂN-NỮ

Con sao phần,
Tức tuổi như vầy hỡi con,
Cha qua nào thấy con còn,
Ôi ! phận bạc lạ dường,
Thương con giọt thảm khôn cầm,
Tình cảnh ấy đau lòng lắm ôi,
Trời ôi ! nhắc đến thương thay,
Đoạn trường này ai hay,
Lòng tưởng thỏa trước-mai,

Chẳng ngờ vĩnh quyết thật mình nào hay,
Biết đâu được người như thế,
Ai dè mà thác oan,
Càng nghĩ đến nỗi căn duyên,
Tơ tình đứt ruột, lửa phiền cháy gan,
No nao mà đặng vầy đoàn,
Nhìn linh-vị đôi trông lụy tuông.

IV

LƯU-THỦY-TRƯỜNG

Chi-Tôn giữ lòng Kiền-Thăng.
Chứng cho mau đến Nam-từ,
Câu cần vương đạo hỏa cho dân,
Khẩu vang sấm dặng tặc thần,
Cứu dân thoát lục-trần,
Nghiep Hớn-hoàng mới bèn núi sông,
Sóng êm gió đều dân vui,
Miễn an chơn vạc,
Sá chi phận mạt,
Năm ba giềng giữa trời chứng trí,
Nếu thương cao-hoàng Lưu-gia,
Nổi yên cơ nghiệp,
A-mang trâu dặng,
Cho sớm mau nên sự mới hữu hạnh,
Dạ ! chúa-công danh vang thiên-hạ,
Bác vương tôn phục,
Nếu Châu-Dư thiết mưu như vậy,
Họa ắt hại Đông-ngô,
Dầu cao kiến mưu mô,

Phượng chi hại chúa công,
Dạ ! Tử-Long nếu như ngò-tặc,
Mưu phượng kể tạo,
Nguyên khuôn chúa day taurong,
Khai cơ sanh linh lắm công,
Thiên địa giúp nên,
Mời chẳng hổ then tổ tông,
Dạ ! Điều thanh suy chẳng qua số hệ,
Dám khuyển chín bệ,
Cử yên dạ sang Ngò,
Vải sao núi sông vững lâu,
Tất đất Kinh-Châu,
Chúa tôi đặng yên thân,
Dạ ! trông giang sang nam chinh thống trị,
Chúa-công Khương-Thạnh,
Thiên tải nghiệp vương,
Nguyên Ngò-hoang vững lâu,
Cho việc Kinh-Châu,
Tử-Kinh hết qua đời,
Ước sao Lưu-gia biển bắc,
Ngư ca hơi nhận,
Thống lữ xương binh,
Khiến qua Giang-tả Nam-Từ,
Thanh cơ tốt diêm,
Cầu hôn rày duyên lành phù-thê,
Nam phong thổi bướm loan xuôi,
Thanh thiên sóng lặng,
Canh xinh thủy tuyết,
Sắc nước hòa tia sao,

Tượng bình mai quế,
Biển sóng tâm kinh,
Giang biên Nam-Từ,
Chực thuyền rồng lược khơi.

V
PHÚ-LỤC

Viễn-châu thua trong mấy hiệp,
Tôi chắc ngay nhận,
Sau đây Viễn-châu nguy,
Bao phen hết sức chống ngăn,
Mã-Đình đánh hăn,
Thấy lẽ siêng năng,
Đâu hay việc bại xảy ra,
Kính cụ cho tôi,
Bất giác ta thế ni,
Than ôi! Dè nay thua,
Viễn-châu vế vang,
Mã-Đình hết tiếng danh,
Đã hiệp đầu thắng xa,
Mừng rộng bao-la,
Ai xuôi sự thế này,
Bại đây tại sức quá gương,
Nên cam chịu nóc ao,
Song le, cũng bất ngờ,
Khổ thay cho số bạc,
Văn-Lạc đã cá bắt,
Định-Viễn-Châu an,
Ta chung giữ hứa,

Tất một triệu đồng,
Việc mới thế xong,
Trưởng thắng té ra thua,
Tại số phần khiến xuôi,
Thắng té ra thua,
Quan trạng-sur chớ chi buồn,
Viễn-châu biết sức khó địch,
Lắm khí lực đương hăn,
Đánh thắng mấy hiệp đầu,
Ý tôi cũng nhứt định vậy,
Viễn-châu đâu chịu nổi,
Tôi hiệp thứ mười hai,
Hiệp nào cũng té,
Máu tuông rất nhiều,
Thắng ấy phân vân,
Viễn-châu giỏi thế ni.
Viễn-châu nhỏ liệt-oanh,
Quả trang hào-kiệt,
Khỏa vỏ lẹ quá chim,
Thế yếu thủ lại đi,
Thề cá quạt vi,
Tại hay tánh dễ khi,
Phàm xem tài liệt-oanh,
Trước đoán sau tri,
Biết trang ấy cao tài,
Tôi suy luận thật Viễn-châu,
Xuất sắc võ-khoa,
Cao-kiệt sự dàu ngoa,
Riêng tôi liệu sau kia,

Đấu hiệp thứ hai
Tài cao mới rõ ai.

VI

CA TÂY-THI

Này ai nhớ ngày Lâm-tri,
Biển trầm luân ra tay tế độ,
Thì lòng ơn nghĩa,
Thiếp đâu đem thói lẳng lơ,
Non nước non lời hẹn,
Song bấy nhiêu ngày, ấn tình dễ dâm phai,
Gấm với bạc vàng này, ta lòng tương-tri,
Dám gọi ơn chi,
Rồi đây tiểu thơ xem tạn,
Quỉ quái tình ma,
Kiến kia bò, có đâu xa,
Đến bây giờ mới gặp ta,
Để thử xem cái mưu ác-độc,
Người đoái thương-tình,
Tôi cảm cảnh,
Mồ hôi ước, thân lo sợ,
Sợ hệ-lụy đây,
Mừng cho nó nay vinh diệu,
Tạ đức đời chơn,
Uả rất may ! thiếp nam-mô-phật,
Kính chào tôn-sư ! Tôn-sư ngồi đến trước đây,
Xin chớ ngại đều chi,
Nghĩa nặng thiếp ghi, nào khi lỡ chơn chung
[chạ,

Dưa muối am thiên khi nhà bạc gỏi thân,
Cơm phiếu mầu ghi lòng,
Khó mà đèn xong, khắc cốt minh-tâm,
Nay dám đầu đen bạc,
Thiếp cúi xin vung,
Chút bạc vàng, đáp ơn thâm,
Có ơn chi gọi đền ơn,
Bồn tánh tu-bánh,
Thương người cơn túng bước,
Mừng cho đã hiển vinh rồi,
Xin hãy rốn ngồi,
Xem thù oán trả xong,

VII

CA CỔ-BẢN

Thưa, dám xin thưa lại
Suy xét chế dung, lỗ đại lằm
Bởi vì binh con, ngày nay hối hận,
Tội lây tràng cúi đầu xin thương,
Lòng sâu tính mưu sâu độc,
Ăn oán hôm nay, đã rõ ràng
Khó mà than-vang.
Lòng ta cũng rộng, lượng thứ dung cho
Trẻ đâu, hãy đánh đòn, đoạn tha ra,
Chào, thưa tiểu thơ xem lại
Hại hơn hơn hại, đừng cậy có quyền
Mà toan mưu độc, giết chẳng lợi đao
Miệng kia van ngọt, song dạ gươm đao
Làm khổ cho người, biết là bao

Tuần hườn không lâu, liệu làm sao ?
Lay người tôi phân
Ngửa mong nhờ ơn cả đoái thương
Xét suy ngọn nguồn, kéo tôi oan.
Này sự ghen tương
Cơn quá giận còn biết chi khôn
Mới gây tội tình, nào phải sâu độc
Lòng cũng xét thương, bởi cho nên
Người được yên thân, lánh vòng thế tục.
Cửa Phật an nhàn
Rồi khi khuất mặt, cũng không tìm
Là vì còn thương
Lòng riêng kính thật, chĩnh ngặt xưa nay
Lòng dạ ai ai, cũng là phải vậy
Nếu nghĩ cho ngay
Chồng chung ai dễ nào chịu ai
Vì chẳng chịu ai vậy, mới gây.
Chút phận hôm nay
Xin cúi đầu ngửa nhờ ơn trọng
Xét rộng thương tình
Chà, không thể mực
Khéo đặt bày, những lời bùi tai
Làm ra cũng ngặt, nhỏ nhen thay
Truyền lệnh tha ngay
Cảm tình vô hạn
Xin tạ ơn dày.

VIII

XUÂN-TÌNH

Nghĩ biểu thể Cao-Hoàng,
Vóc long phụng đế vương,
Bác-vương thấy phục tùng,
Nên chi thiên-hạ tôn sùng,
Hào-kiệt anh hùng,
Đức rải cùng Đông-ngô,
Nếu ta mà đặng rể thật hơn người,
Tốt tướng trong đời,
Ấy cơ trời khiến bền non sông,
Dạ ! muôn tâu với Ngô-hoàng,
Trời Đông dặng Lưu-gia,
Hơn nghiệp chắc miễn tràng,
Thế gian dặng tiếng hơn hòa,
Phụng sớm gáy Tây-kỳ,
Điềm thanh điềm cơ nghiệp Đông-ngô,
Lại để cho Tào-tặc, lừa xe tưới dặng,
Kỳ thật Tây-Thục với Đông-ngô,
Chung nhau một nhà, phá dặng Tào-mang,
Chung nghiệp Hơn-hoàng, tóm mỗi bắc mang,
Dạ ! oai chấn oai thịnh vạn,
Danh Lưu nghinh phụ,
Phĩ bấy mà phụng bá lạc,
Tôi dặng bàn điều ngộ phong,
Chẳng qua thiên hạ,
Thương tôi như vậy,
Đâu dám thọ ơn khen,
Ông ngôn-phụng quá nghiêm,

Nên phải thể ni,
Chớ trong vang thiên hạ,
Đều thấy đều nghe danh,
Đặng tiếng sấm xuân,
Tiếng huyền thể đầu ngoa,
Dạ ngấm trong đời chẳng ai,
Có một không hai,
Tốt tướng vậy thay,
Vì tài hòa đức hơn,
Bác-vương tôn phục,
Lê thứ đội ơn,
Nay bốn mặc giao phuôn,
Tào-Tháo khởi binh,
Nếu chung oai tác hiệp,
Đắc thành khai dựng giang-san,
Vĩnh viễn cơ đồ, thêm rồi cho A-mang,
Chúa tôi trung chánh nên lòng,
Thiên hạ tôn sùng,
Lẽ ấy là nhiên hậu,
Thiên cơ đã đổi xoay,
Nên choán thiên hạ,
Quyết khai cơ-nghiệp,
Phục lại oai Hớn-vương,
Cho nên bởi vậy, Lưu-gia danh rạng,
Phân đặng hào-kiệt mển hơn,
Qui phục đến thể,
Động sấm hôm nay,
Lưu vận thiên cơ,
Thanh sử thác ghi,

Đông-ngô hân hạnh đặng gặp Lưu gia,
Hội yền chung nhau,
May nào lại hơn,
Đẹp thay đặng rề Đông-sàng,
Vóc nghi thề vàng,
Thiệt hảo cừu gái ngọc,
Tôi ưng dạ gã con,
Cho Lưu hoàng-Thúc,
Châu-Trần kết-hiệp,
Loan phụng giao bôi,
Lời tôi đã nhận, rề Đông-Ngô thật,
Chớ ê lệ nổi chi,
Cầu chúc Ngô-hoàng vạn sự giai huu,
Thần hạ Tôn-càng hai họ miên miên.

IX

LƯU-THỦY-ĐOẢN

Nầy hề-dồng nghe ta,
Khá mau mà lo đồ hành trang,
Mi theo ta đến Hàng-giang-quang,
Dầu tuyết sương nhọc nhằn bao sá,
Cầu Phàn-nử giải phá trận trung,
Ngỏ cừu nạn Đinh-sang cơn nầy,
Lời ông đã dặn dò cặn kẻ,
Tớ nầy đâu dám lảng lơ,
Xin hết dạ theo ông trọn niềm,
Tòì thề một lòng cùng ông,
Dầu khổ cực tôi không nại hà,
= Nhà người tớ trung thay là,
Ấu ta kiếp mau lên đàng,

Trời đà hầu xể qua tây,
Đòi ta đồng chỉ dậm Hàng-giang,
Lần theo khúc quang băng ngàn.

X

BÌNH-BÁN-VẤN

Đông-Ngô muốn giết chúa-công,
Sai Lữ-Hoành qua chỉ kết mai,
Rằng muốn cho chúa với Ngô-hầu,
Hiệp nhứt phan sai tảo Tào-Mang,
Nên Lữ-Hoành dám đến Kinh-châu,
Kể Châu-Du sao hơn Các-Lượng,
Ngô-Hầu đồng mưu vô lượng,
Khiến cơ trời tri rõ cách phương,
Đông-Ngô tướng hay thêm tài,
Chúa-công dám đi thế sao,
Xin tỏ bày kế hoạch tôi nghe,
Bởi thế chúa-công không an,
Biết bao hễ đến Nam-Từ,
Mưu quân-sư sai tôi ra triệu,
Thúc tướng-quân hồi trào bắc-giá,
Đặng có qua giang-tả cầu-bôn,
Thật may Tôn-Khanh gặp tôi,
Cũng vừa về ra mắt chúa-công,
Luôn đây hai ta ruổi dong,
Đồng nhau yết kiến thánh-hoàng,
Thu quân an bang ca nội,
Phục lệnh vương xã-báo mã ngu.

XI

KIM-TIỀN-HUẾ

Phải bảo sai tướng tài mới âu,
Cử tướng quân thêm một tướng cường
Trong một phúc mới là toàn xong,
Sát đặng Lưu-gia,
Tôi sắp rồi,
Tâu thánh thượng,
Đặng rõ cùng,
Chớ tôi đả mưu mầu sắp giảng
Bốn mặt phủ đao,
Phan-Chương, Trương-Khâm nhị vị,
Phần phía Nam,
Giữ lũy muôn dê,
Châu-Thời, Trần-Úc phía Đông,
Linh sát giăng thỉnh bốn phương,
Giả-Hoa tướng cộp,
Múa gươm bắt thiệp,
Đồng giữ tiệc chung,
Mưu sát Lưu-Bị dễ như thủ vật.

XII

LƯU-THỦY-TẦU-MÃ.

Nầy sự nì,
Thiệt là lạ thay,
Việc nàng tra,
Mặt nàng không thấy, oan gia vẫn vương,
Nặng mang kiếp trần, vốn nàng chưa thác,
Thân tâm thân phải cam đoạ-day,

Còn nạn to đến sau gặp nạng,
Hai mắt nhìn song khó than-van,
Đành ngậm oan phần vô doan,
Châu rơi ước tràng.

XIII

LONG-HỒ-HỘI

Chạy đường nào,
Dầu cao bay,
Ta cũng theo,
Giết cho thác,
Nếu mà Lưu-Gia,
Quyết không trở lại,
Thương chẳng vị ai,
Biết lỗi kia,
Mau xuống bó tay,
Đặng ta dâng,
Cho Ngô-Hầu,
Chờ tri trẻ lâu,
Quân liền giao phuôn,
Chẳng nên diên trì.

XV

TAM-PHÁP NHẬP-MỐN

Ta vâng quan trên lời dạy,
Nầy luật cứ ngay hành phạt,
Về tội mi dụ Thúc-Sanh,
Khiến người gia đình tan nát,
Nhỏng nhánh son phấn hư thân,
Nầy từ này,

Khả sữa nết,
Uà uà chàng,
Thúc đứng đó,
Đit sao ta coi nhiều lia.

XVI

MẤU-TẦM-TỬ

Khả chước tu cẩn thận Giang biên,
Đãi lĩnh sắc giử phục chiến thuyền,
Khả liệu tùy cơ ứng biến,
Tiền trận khản thữ trung quân,
Nhứt cá kỷ thân,
Khả thảo trừ con giặc Luru-gia.
Kết giải đồng hiệp tác chiến chinh,
Thình trương khả việc thi hành,
Còn ta phải lui mưu nhưong.

XVII

XANG-XU-LIẾU CỐNG-XÊ

Nay còn thấy nơi đây,
Một việc thế ni,
Càng giực mình,
Gan hào kiệt,
Đâu đến đều lâm lụy
Việc ứa gan.
Phải đau lòng
Vây như vây càng thêm hồ,
Càng nghĩ càng rất đau đờn,
Lòng suy nghĩ kỹ,
Từ đây phải lánh xa
Chớ có lân la,

XVIII
MẠNH LỆ QUÂN

Trong muôn sự lo bèn có ngày may dặng,
Mưu toan liệu công trình khó điều cam chịu
May ngày ta tầm kiếm dặng Liệt-Oanh,
Vải trời chùng giùm công ta, ta mới yên lòng
Tên phải tầm nhau gọi em thì đặt rày Bich-
Liên,
Ta thì kêu rằng Anh Hoa khó chi đó em,
Ngày may trời giúp cho khiến kiếm tầm Liệt
Oanh,
Xong xuôi muôn sự trở ngại điều không,
Chính là chỉ may,
Do theo như nguyện cái đạo vi nhau,
Quyết liền giả trai,
Riêng điều giả người khác dạng,
Ta phòng cho bề cần thận.

XIX
TỬ-BÁ-TƯỚNG

Duyên đâu duyên khiến ngày nhau vui,
Cho nên ai vui mình lụy,
Sắc xinh tâm càng động,
Ỗi thôi khổ ngày chia tay
Dầu đó có khó muôn vàng,
Khư gìn nghĩa nhau,
Nhớ ngày ước giao,
Ra đi đau lòng.

XX

KHÔNG-MINH TỌA-LẦU

Giang-tã mai binh,
Bao vòng gian biên,
Đao kiếm nghiêm oai,
Y làm thính trượng,
Nếu giặc loạn đốt lấy hỏa lôi,
Chống Nam-Từ sĩ tốt cấp oai,
Đình-Phụng hữu đồng,
Thống lãnh muôn binh,
Ngăn khi thảo chiến,
Nhựa pháo đốt lên,
Phụng lệnh hành Đô-Đốc sắc trao,
Kíp Nam-Từ binh chiến trợ oai,
Từ-Thạnh giữ nơi Nam-Quận,
Khá phòng dải lĩnh cửa ta,
Dạ ! ngưỡn mong dâng lời,
Nam-Quận tôi phải kíp tấn binh.

XXI

NGŨ-ĐIỀM

Sắt cầm đả bèn từ đây,
Nước non thệ gắn ghi mọi lời,
Cùng nhau
Kết giải đồng tâm,
Chúc song nhạc bách niên thọ tràng.

XXII

BÀI-TẠ.

Ừ mà thật như lời,
Chàng là đẹp lứa đôi,

Tính qua cuộc trăm năm với người,
Người ấy so bề nhan-sắc,
Mà tiếng nói lại bùi tai,
Bởi như vậy mới không chịu rồi.

XXIII
KHÓC-HOÀNG-THIÊN.

Phụng loan chỉ sắc,
Đệ oai vô động,
Gươm múa tinh thân,
Phiêu thân oai đầu,
Tọa thể khêu hõa nghệ phong,
Phụng châu kim giai.
Trương thịnh vác đồ giữ thân,
Sân liễu vì chúa lân doanh,
Phục thể bộ ngoài,
Gươm vàng ra oai,
Lưỡi gươm vô chừng,
Hạ người tiếng dạn.

XXIII
KIM-TIÊN-BẢN.

Châu-Du chúc mưu toan dụng,
Đặng là mỹ-nhơn đối chúa-công,
Nên sai thám quan Lữ-Phạm,
Dục lời đến đây cảm dỗ tâm,
Người bảo lấy trung, đến ngô-hầu kết tơ,
Đặng chỉ hồng buộc chắc tay,
Dạ ! Quân-sư đã trao trách nhiệm,
Hết lòng chúa-công dám đâu sai,

Ghi chắc sắt son, khuyên mã trải gan,
Năng võ thần, nguyện xả thân,
Nếu mà Đông-Ngô,
Châu-Du trở nghịch,
Trời mệnh muôn binh,
Chúa-công chớ sợ,
Có tay bảo hộ,
Thôi kiếp Biên-cương ra triệu,
Triệu đòi Tử-Long gấp cho ta,

XXIV

NGỰ GIÁ

Đương-Dương treo dờn tiếng danh,
Giải muôn quân lũ A-mang kinh oai,
Thương bêu thây con giặc,
Khiến Tào-Tháo đều kinh khùng,
Oai tảo trừ lui tướng cợp,
Á-Đầu hộ bên thân,
Giáp máu đượm ước bầu,
Trương kim vàng lửa binh hung,
Dẹp lui giặc phá thoát Đương-Dương,
Ngầm phi thương khí hùng nép thương,
Bủa lưới quỉ đái biển kinh lui,
Sức bảo quyền luôn-xa,
Tài bêu ngựa dầy non,
Kiệt chơn vì tâm kiệt,
Trong đời chỉ tài Triệu-Tử.
Phò thành-quân rạng chốn Đương-Dương,

XXV

ĐƯỜNG-THẾ-TÔN

Vì phụng mạng Ngô-Hầu,
Làm rạng tiếng Thúc-hoàng,
Nên thiên hạ đều hay,
Nghe rùm trời Đông,
Tôi lãnh việc băng nhơn,
Lữ-Khanh nếu làm thành việc,
Ngô-hầu càng phục,
Thêm huờn cao,
Tước lộc trào đình ban,
Mà ai xướng ra việc này,
Ngô-Hầu mượn,
Tạo lời này nhuận,
Hay là Châu-Du,
Hắc bạch chưa tàn,
Lữ-Khanh lời thiệt,
Các điều phân lại,
Đục trong vì chưa.
Nghiệm ai lòng mưu,
Phải là công-cần,
Trần tình đặng thông cùng,
Dạ ! bày nhiều việc cơ mật,
Tài nên Châu-Lang,
Dụng mưu cầu-hôn,
Đặng mà chủ ý,
Kinh-Châu noi tài đối lại,
Trừ Lưu-Bị nước yên,

XXVI
TUÔNG-TƯ

Nước non cách,
Bức xa chừng,
Ngàn ngàn dặm,
Toan mở lời đưa,
Nát nửa lá gan,
Rằng đừng sầu than,
Nhưng không ngu,
Thình không mắt bỗng tuông,
Tuông giọt lòng nào đang,
Ưa tuông giọt tương,
Phân cách mặt chàng,
Xin tôi xin chàng tính làm sao,
Cho đôi ta không thẹn nhau,
Thôi thôi đây,
Thôi thà tỏ trước sau,
Dầu người dường nao,
Cũng quyết phải chịu lòn,
Hơn đi cứ giấu mãi vầy,
Giấu mãi vầy,
Thì càng nhọc.
Thêm phải còn mang.
Những việc khổ thân sau,
Này lời cùng nhau,
Năm chầy gần nhau,
Biển thề non hẹn dạ nào xao
Nay thiếp đang mấy lời,
Muôn dặm đưa chàng xa khơi,

Cảnh sâm thương đoạn,
Nói ra thêm ngại lời,
Muốn nói ra tủi,
Ngày ngày ngồi mong,
Đối cảnh luôn buồn lòng,
Đành bơ vơ,
Chiếc nhận một thân,
Gan ruột nào nguì,
Xa xa trong,
Mây lợp non đầu,
Thì là bao,
Ngắm cảnh càng buồn thêu,
Là người thương,
Hỡi này tình lang,
Ngày trông canh tàn,
Lúc hải thệ sơn minh,
Này hỡi chàng,
Đôi giọt thiếp thấm tuông.

XXVII

VĂN-THIÊN-TƯỜNG (*lớp thứ nhất*)

Trời trời ôi, tức chết đó vương nhi ôi,
Mẹ ôi khá nên tỉnh dậy
Cho con thổ thẽ đôi câu,
Lỗi ni con nguốn tỏ rành.
Nhìn Ngô-Hoàng càng thêm,
Nát bấy lá gan,
Việc chi cũng tại nơi Thành-hoàng,
Nghe theo Công-Cần,
Khiến Ngô-hoàng chắc nỗi không an.

Châu ôi ! Vì vương nhi,
Khiến vóc nghi,
Xác xàu phế cang đau thốn cả mình,
Vương nhi tệ,
Cải ta không kể đến cao-hoàng,
Xin mẹ dung,
Kế mầu Châu-Du đối gạt Lưu-Huyền,
Cớ dân thiệt,
Kinh-Châu chỉ ý muốn đòi,
Mỷ nhờn dăng giết anh hùng,
Thật là dối gả phối duyên,
Đả bực mầu nghi,
E tiếng đời hàm tiêu thánh quân,
Tại sao mưu sát kẻ hiền,
Vương nhi mắng tướng Châu-Du,
Nên không lời thốt cho ta nghe.

XXVIII

VĂN-THIÊN-TƯỜNG (lớp thứ ba)

Phu nhờn tướng cùng,
Tôi mới phân qua,
Hôm nay Ngô-hầu,
Theo kế Châu-Du,
Dăng mưu thần sát tôi,
Thâu Kinh-Châu,
Chúa tôi đều đảo điên,
Cậy phu-nhơn,
Giải đều khó khăn thoát khỏi lục trần,
Ơn ghi tạc,

Sứ-quân thăm bót nỗi phiền,
Có thiếp đây,
Dải dầu phong sương mọc vô đến điều,
Thiếp cũng nguyện,
Che thân đỡ tên cho chông,
Sứ-quân chớ ghi lòng,
Trọn chung tình đó Sứ-quân ôi,
Tôi trượng chí phu nhơn,
Đèn Nam-Từ cầu hôn đây thôi,
Hay đâu Công-cản với Ngô-Hầu,
Dối mưu Giang-Tả mai binh,
Xin giải dùm cơn nguy đó phu-nhơn ôi,

XXIX

BÀI-HẠ

Mười lăm năm hẹn hò đâu quên,
Nay gặp xiết bao vui mừng,
Mất công mấy năm thừa đợi trong,
Sổ mỏng manh,
Mới lắm đều oan khiên,
Mà nhờ tích đức nhiều niên,
Tất thấu thành,
Mới dạng như vậy,
Thấu chín từng mây xanh,
Đã bán mình là đều hiếu tâm,
Thêm cứu người là nhơn,
Nay vừa rửa xong,
Tánh danh rút khỏi,
Sổ đoạn trường xa lánh,
Vây thôi thời hương phước lành,

Tàem nỗi duyên xưa tròn thi chung,
Buổi giả nàng phân tay,
Mà lòng đây chẳng dám oai,
Nhơn lúc thanh nhàn vân du,
Duyên trời định,
Gặp đạo-cô bên đảng,
Trò chuyện trước sau,
Trước sau ân cần,
Hỏi vì tại sao,
Nàng gồm trọn,
Đều khôn ngoan hiểu-nghĩa,
Kiếp sanh sao mà khốn vậy,
Thôi rồi trường-doạn,
Lóng nghe xong mới tỏ,
Rằng lẽ xưa nay khác nào,
Tu kia còn phước hậu,
Còn tình ấy là đều,
Vương vấn dây oan,
Tuy nương thật tay,
Đả sắc-xảo khôn ngoan,
Số vô duyên cam tâm,
Song thềm vương mang lấy chữ,
Tình ấy buộc mình bấy lâu,
Vậy nên dầu chốn thung dung,
Ở cũng không được yên cái phận,
Cái phận sống quá may,
Bước vào đường chong gai,
Chừng nào cho dứt nạn tay,
Cái buổi đầu.

Phải đờn đau như vậy,
(ăng phần suốt đời lưu-ly,
Thanh lâu rồi thanh y,
Cứ trong vòng khốn nguy,
Bạn nơi giáo dựng gươm trần,
Sóng gió dập dờn,
Thân nàng nào yên,
Duyên phận lận-đận,
Hết kiếp này mới thôi,
Phải chịu đều khổ,
Thoạt nghe tứ chi rúng rời,
Nếu vậy thì đã xong phận.
Hóa công nữ lòng cứu-hận,
Làm chi cho thân đắng cay,
Lắm lúc mười lăm năm,
Nay còn vầy vò,
Biết bao giờ mới thôi.
Khác nào bèo trôi,
Rằng : song chẳng hề chi,
Phân làm nữ nhi,
Duyên nghiệp hải nhắc lại cân đi,
Nhắc càng thêm ứa lụy,
Nàng dầu mang ái-tình,
Song tránh cuộc dâm tình,
Nghĩ càng buồn thẹn,
Thấy vầy càng đau thương,

Cứu nguy cho cha khỏi lụy,
Lấy tình thâm.
Đáp đền nghĩa thâm,
Bán đẽ ngỗ cứu cha,
Tiền đường này cứu thân nhau,
Ấy là phước may,
Đặng tái hiệp vầy vui.

TRẦN-SANH-LAI (soạn)
Cholon

IMPRIMERIE

DUC-LUU-PHUONG

SAIGON

KÍNH CÁO

Nếu quý vị muốn coi Cải-lương hỏi mua cho được mấy thứ này mà coi thời sẽ được vừa lòng.

Tiết-nhơn-Quý Thiên Lao thọ khôn....	0 \$ 60
Lý-nguyên-Bá xé Võ văn Thành-Đò...	0 . 60
Bạch-Viên về Trời.....	0 . 60
Châu-văn-Dũng thọ hàm oan	0 . 60
Lưu-Bị cầu hôn gian tã.....	0 . 60
Triệu-khuôn-Dẫn gặp Tố-Mai.....	0 . 60
Quan-Công phò nhị tẩu.....	0 . 60
Địch-Thanh kết duyên Thoại-Ba.....	0 . 60
Bá áp khảo dạy đòn.....	0 . 50
Lưu-đình-Kiên thọ tam ban trào diễn.	0 . 50
Phan-thế-Ngọc đã lời dài.....	0 . 50
Phụng-nghi-Đình.....	0 . 50
Kiểu du Thanh-minh	0 . 60
Hoạn thơ tróc Kiếu.....	0 . 60
Kiểu ngộ Từ-Hải.....	0 . 60

Xin nhớ : Hãy mua cho được cuốn sách
Phong-Hóa Lê-Nghi cho con nít học thiệt
là có ích lắm, giá..... 0 . 40

MUA SỈ DO NƠI NHÀ

Mr. PHẠM-ĐÌNH-KHƯƠNG

109, rue Lý-Thành-Nguyên Cholon.

Tại đó có bán sỉ đủ : Thơ, tuồng, truyện,
tuồng hát Cải-Lương.